

Za usmievavé Slovensko!

Februárové mrazy nám poriadne zachádzali za nechty. A ja mám na ne predsa hrejivú spomienku.

Bolo ráno, skrehnuté a vyfúkané, pod nohami chrupčal ľad, spod šálov nám vykúkali iba oči. V takéto ráno, keď náš svet vyzeral ako vystrihnutý z Ladových obrázkov, stretla som pána Karola Machatu. Vystúpil práve po Vrátnanských schodoch, s košíkom cez predlaktie. Vracal sa už z trhoviska. Trochu zadychčaný zhlboka oddychoval, od úst sa mu kúdolilo. Pozdravila som ho úctivo a len tak konverzačne hovorím:

„Ale máme zimisko!“ možno tak trochu očakávajúc, že sa postažuje, ako sa všetci hneď zvykneme sťažovať, len čo máme akýkoľvek podnet. A pán Machata tým svojim nenapodobiteľným hlbokým hlasom s úsmevom odpovedal:

„Áno. Krásnu!“

(Počujete v duchu melódiu toho známeho hlasu?)

Básnik kedysi do veršov vtesnal pocit, po ktorom podvedome túžime: každý deň stretnúť človeka, to stačí.

Len tú túžbu by sme mohli aj pretaviť do opačného garde: som ja tým človekom, s ktorými sa iní túžia stretnúť? Pobudnúť s ním len tak, na kus reči? Súzvučiť?

Možno by si túto otázku mohli položiť politici, ktorí sa práve uchádzajú o našu priazeň. Možno by mohli považovať, či sa nám chce stále počúvať klzké nič nehovoriace vety, či sa nám chce počúvať, ako usvedčujú svojich oponentov z nečestnosti, či máme záujem vedieť, kto si viac ukradol, či nám tak náhodou neotrá-

vili život falošnými proroctvami, že život má len vtedy zmysel, keď si deň čo deň nesieme v duši víťazný skalp iného človeka. Či chceme s nimi prežívať svet, v ktorom treba stále víťaziť, porážať, porážať, víťaziť, nedovidiť ďalej, len do zajtrajšieho dňa, keď si zase zarúbeme do protivníka, nech virtuálna krv strieka. Nech sme všetci ušpinení a nech sa máme na čo sťažovať, na koho nadávať a koho nenávidieť.

V takej malej krajine ako Slovenská republika sa takmer všetci poznáme. Netreba, aby nám hlásne trúby vytvárali obraz nepriateľa, a predsa sa nám to deje pred očami. Sme vťahovaní do blata až po uši, len aby sme sa nemohli nadýchnuť a pozrieť na svet zhora.

Čítala som podnetnú úvahu Ondřeja Vaculíka:

„Naše názorové spektrum za tých dvadsať rokov je stále bezuzdnejšie, má tristošesťdesiat stupňov, obsahuje celý kruh, teda viac ako Maroldova panoráma z obrazu Bitka pri Lipanoch. Vzdelanie, výchova, životná skúsenosť a povaha poskytujú nám odstup a zväčšujú nám rádius, ktorý nám odkrýva viac súvislostí a širší

záber scény. Kto stojí príliš blízko (obrazu), nemusí pochopiť viac, ako že helma je prederavená guľkou. Ani mu nemusí dôjsť, kto ju nosil, a prečo je deravá, teda kto proti komu strieľal. Čím menší odstup máme od našej životnej scény, tým menej šancí, že náš uhol videnia vytvorí podstatnejší prienik s väčším množstvom iných pohľadov. V tom tkvie podstata porozumenia, na ktorej sa zakladá zastupiteľská demokracia, ľudspráva.

A preto nevyhnutne potrebujeme, aby nám niekto stále ukazoval, že za vozovou hradbou je tiež statok, kde sa normálne hospodári. Znesiteľnosť sveta tkvie v zhode.“

A ja ešte dodám, že azda aj v množstve ľudí, ktorí si tú zhodu dokážu vychutnať a ktorí sa vedú bez falše a bez predstieraní na seba usmievať. Nie čerť zuby!

Gabriela Rothmayerová

Foto: archív autorky

Cena, čo sa nedá vyčíslit'

Bol obyčajný deň. Vonku pršalo a ani z 12. poschodia Technopolu, kde teraz sídli redakcia Petržalských novín, nebol pohľad do sídliska radostnejší.

Nesmelé zaklopanie na dvere a tvár, ktorá opatrne nazrela dnu, však nostalgiu zmenili na pokoj v duši. Nebýva teraz u nás veľa návštev, ľudia to k nám majú tak trošku od ruky. Stará pani stála rozpačito pred nami: „Volám sa Jozefa Martinková a – viete – nie som odtiaľto, tak neviem, či vás smiem poprosiť o láskavosť... Bývam v dedinke pri Rajeckých Tepliciach, v Zbyňove – a tu som na návšteve u dcéry. U nás si takéto veci vybavujeme hneď, nemusíme chodiť do novín, veď sa všetci poznáme. Chcela by som sa

niekomu poďakovať... aj zaplatím za to, len povedzte koľko...“

„A u vás sa za poďakovanie platí peniazmi?“ skúsila som zažartovať.

Usmiala sa, pochopila. „Kdežeby! Ale v takom veľkom meste človek nevie...“

Pani Jozefa v decembri minulého roku spadla a ublížila si tak, že potrebovala pomoc. „Okamžite a veľmi ochotne mi pomohol, ako som neskôr zistila, policajt – okrskár Mgr. Anton Michalička. Zavolať záchranu, ktorá ma odviezla do nemocnice na Antolskú... tam

ma ošetrili. Možno si niekto povie, však je to jeho povinnosť pomáhať ľuďom, pravda, ale ja som akosi cítila, že to neberie len ako úlohu, že tá dobrota je v ňom. Veľmi pekne mu za to ďakujem... myslíte si, že by ste to mohli takto do novín napísať?“

Pripomínala mi babičku Boženy Němcovej, takú, ku ktorej sa chce človek pritulíť, aby zabudol na dážď, nostalgiu, zlo i strach z toho, čo bude. Keď odišla, deň sa zdal svetlejší. A za to my ďakujeme vám, pani Jozefa Martinová zo Zbyňova!

Gaba Belanová

Ad:

O šťastných ľuďoch z panelákov (PN 4)

Dobré prostredie robia dobrí ľudia

So záujmom som si prečítala článok v čísle 4. Už to bude 30 rokov, čo sme sa nastahovali na Lúky a som tu spokojná s celou rodinou. Keď boli deti malé, tak som sa tešila, že sa majú kde hrať, ďalej od rušnej cesty. Potom mali blízko bývania jasle, škôlku, školu základnú, strednú aj vysokú. Úplná pohoda. Okrem toho ihrisko a základnú umeleckú školu. Boli sme radi, že deti majú všetko, čo potrebujú k vzdelaniu a aj na zábavu vo voľnom čase.

Po pár rokoch sme si uvedomili, že sme spokojní aj preto, lebo ľudia, ktorí bývajú okolo nás, sú milí, slušní a navzájom sa rešpektujú. Vtedy som pochopila, že ak by sme na dedine mali „nesprátnych“ susedov, možno alkoholikov, ani najkrajšia vila by nás nepotešila. Takže dobré prostredie tvoria aj dobrí ľudia a takých sme stretli práve v Petržalke. Ak niekto zdedí pár domov v Prahe, ľahko sa mu odsudzujú paneláky na sídliskách. Nie každý má také šťastie, nemôže ich zdediť po predkoch, alebo ani nemá také výnosné povolenie, aby si tolko zarobil. Preto si ceníme naše byty v panelákoch, snažíme sa ich rekonštruovať a udržiavať v poriadku. Dobré sa nám tu býva a naša spokojnosť závisí od medziľudských vzťahov. Je pravda, že sme stále na jednej lodi. K našej pohode prispievajú aj noviny, ktoré si vždy rada prečítam. Prajem vám veľa úspechov vo vašej práci a teším sa na ďalšie zaujímavé články.

Čitatelka H. E.

(meno a kontakt máme v PN)

Zostaňme na jednej lodi

Chcem sa poďakovať za optimistické slová pani Rothmayerovej v článku O šťastných ľuďoch z panelákov. Vďaka nemu som ráno vyšiel pred panelák s otvorenejšími očami – pozdravil som pani z vedľajšieho vchodu a zistil som, že je to príjemná žena, okolo ktorej sa vždy, keď ju stretnem, motá vychovaný psík. Večer som zase pozrel z okna a naplno si uvedomil, že za každým rozsvieteným oknom sú ľudia, tisícky osudov – ktoré spája jedno. Sme Petržalčania. Teším sa na ďalšie podnetné články v PN.

Peter Hurtoň,
81-ročný dôchodca

Pomôžte nevyliciteľne chorým deťom prežiť ich posledné chvíle doma!

Venujte svoje

2%

Údaje na poukazanie 2 %:

Plamienok n. o.
Zadunajská 6/A
851 01 Bratislava
IČO: 36 077 259

právna forma:
nezisková organizácia

www.plamienok.sk

